

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланович псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Айдаго ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаї вільчі від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

3 новим шкільним роком.

І вже по шкільних феріях! Хороший час свободи і випочинку минає так скоро. Шкільна молодіж, як ті журавлі у вирей, тягне шнурком до міста, до школи, до нової праці. Голова ще повна вражінь та утіх, пережитого веселого часу серед природи, серед широких шль та лугів, між стрімкими горами та тінистими лісами, над берегом ріки і бистрих потоків. А молоде серце щелить від жалю за родиною, за батьком, матінкою, за сестрами та братами, яких знов треба покинути на довгий, довгий час — аж до Різдваєних свят... Ще колиб не сливки, що як-раз при кінці ферій дозріввають з ласки Божого провидіння, не побренькачі, які кождий дістає з дому на дорогу, то серце пукло би з жалю та досади!...

Отсе гадки молодого ученика, недосвідченого та безжурного, що глядить на сьвіт і обовязки діточим ще розумом. Щасливий настрої! Не хочемо єго розрушати, бо він опановав задаток бодрости духа, відваги в знешеню ударів судьби на будуче. Але всеж годить ся пригадати молодим, що з кождим роком они виростають, з кождим роком їх мушкулі стають сильнішими, їх інтелект бистрійшим, їх відомости ширшими, їх досвід основнійшим — тож їх погляд на сьвіт і на себе повинен стати поважнійшим.

Богато з поміж учачої ся молодіжи нашої не виносьть з дому такого вихованя, ані по убогих станциях в місті не має такого проводу, щоби ззараня вияснював ся їх сьвітогляд, отвирала ся перед ними перспектива житя. Але у всякім разі они-ж допущені до скарбниці відомостей, они в школі черпають хоть поволи, але раз-по-раз з колодязя знаня і мудрости. Тільки не треба

уважати сеї праці механічним натовилованем дат та правил задля осягнення доброї ноти в катальозі, не треба уважати науку чимсь абстрактним, що не має жадної звязи з житем і душою чоловіка, а певно що шкільна наука стане правдивим образованем с. є. видосконаленем ученика під зглядом прикмет духа і серця.

Неодин ученик не здає собі навіть справи з висказуваних при лекції гадок, або прочитаних примірів, чи подій з житя одиниць і народів. Так часто неодин молить ся щоденно: »і остави нам долги наша, якоже і ми оставляємо должникам нашим«, а навіть раз один в житю не подумає супроти свого ближнього: от, дарую єму, може і мені за те буде даровано. Слово се звук пустий — хто лиш єго підхоплює, сей мовби збирав саму половину. А доперва у внутрішнім значіню сего слова містить ся гадка, єго змісл і зміст, який треба розібрати, вилуштити як з лупини горіхове зерно.

Правда, велика частина сеї праці над образованем припадає учителям. Они то можуть і повинні хиткого та невиробленого ще духа повіреної собі молодіжи усталювати, розвивати, зажегаючи перед їх очима сьвітло правди, загріваючи їх духа до високих ідеалів, побуджуючи їх фантазию до лету в високі сфери вселюдского добра. Але навіть найцирїйші стараня учителя не поможуть, коли ученик, як той млин без каміня, перепускає зерно науки ціле, як єго в него вкинули, а не розмеле єго власною силою на муку правдивої духової поживи.

Тож з таким духом приступайте, молоді соколи, до науки в сїм шкільнім році. В тім дусі студійуйте історію свого нещасливого, злиднями прибитого, народа; вчитуйте ся в твори рідних письменників, переживайте в дусі змальоване там житє-бутє, щастє та злидні; одушевляйтесь ви-

сокими примірами праці і пожертвованя великих людей минувшини; ховайте глибоко в душі вічні зерна правди сьвятої; памятайте завсїгди, що мусите вправляти свої тілесні і духові сили, щоби стати сильними, розумними мужами; що до вправи треба витривалости і точности і она поборе навіть найбільший труд без умученя та знеохоти.

Ступайте-ж, молоді вірли, відважно в сей новий рік, знаючи, що час принесе вам силу, а праця дасть нагороду. І коли такою стежкою прийдете колись у дійсне житє та займете видні становиска серед нашої суспільности, то станете гордостію і відрадою нашого слабосильного народа, а власна ваша вартість моральна і інтелектуальна сила стане для тисячий ваших братів надїєю на красшу будучність.

Пос. Дїдушицкий про ситуацію.

Дописуватель Pester Lloyd-a мав на днях розмову з автором програми покійної правди, гр. В. Дїдушицкий з Єзуполя.

Ми вже подали були єї короткий зміст; тепер виймаємо з авторизованої в Pester Lloyd-ї публікації важнійші місця розмови пос. В. Дїдушицкого.

На питанє, чи по скликаню парламенту збере ся опять стара правдица, сказав пос. Дїдушицкий: В тім напрямі не можу сказати нічого певного. В теперішних обставинах годі ворожити а нині на завтра. Все помотало ся. Вправді всякий парламент без сталости є аномалією і готов набавити правительство всяких хлопотів, але в шїйшних обставинах треба буде зречи ся парламентарної більшости.

— Чи Поляки полишать ся при політиці вольної руки? — спитав дописуватель Pester Lloyd-a.

— Полїтика вольної руки буває дуже небезпечна — відповів гр. Дїдушицкий. — Поль-

4

ВІСПА.

Оповіданє Вацлава Космана.

З чеського переклав Я. Юлев.

I.

Червоний двір.

(Далі).

— Ось ту як в раю! — сказав Кароль і зняв капелюх. Опер голову о пень дуба, замкнув очи і усміхав ся щасливо. Маня сидїла недалечко в траві і плела вінок. Коли спостерегла, як брат сидить, вдивила ся в него з побожним захватом, відтак встала, усїла біля него і положила єму руку на рамя. Кароль обняв її за шию і проговорив: — Сердецько, що то так мало красних хвиль в житю! Ходи, повозимо ся по воді. Візьми цитру!

При березі була лодка. Кароль відчепив її, усїли обоє до неї і Маня почала легонько робити веслом. Коли були серед ставу, сказав Кароль: — Відложи весло, най лодка грає, як хоче! — Отворив пудло, вняв красну, велику цитру і заграв кілька проймаючих безслівних пісень Умлявсфта. Чутливі звуки несли ся солодко по поверхни, ясній як хрусталь. Кругом

гай, неначе рай, а на горі небо; долі у воднім зеркалі також гай і відбитка синього неба, а у двох молодих серцях на лодці також рай і небо.

— Маню, засьпівай »Сон«.

— Алеж, Карольцю, по-що сего? Будеш знову сумний!

— Такий сум є солодкий; засьпівай лише!

Почав грати, а Маня затигла звучним голосочком:

Біля хатини калина,
На тій калиновці малина.

Марійка її тай зривала,
А рвучи гіренько ридала.

Пташинка до неї злітає:
Чого ти сумуєш, питає.

Ой, якже не бути сумною,
Пішло мов щастє з водою!

Пішла я з миленьким в гайочок,
Здрімались любенько часочок.

Єго я збудила з легенька
І поцілувала в личенька.

Він очи голубі знімає,
До мене ось так промовляє:

— Ой сон мені гарний приснив ся:
Що я то з тобою женив ся.

Музики троїсті нам грали,
До церкви гостей проводжали.

Там вітвар, як той місяченько,
А твоє як сонце личенько.

Там вітвар цілісінкий в цьвіті,
А ти одна цьвітка на сьвіті.

Ой, там ми перстені міняли,
Віночки з голов вже нам зняли.

Аж руки мені опустились,
Слізюньки з очий покотились.

Кому весілецько снить ся,
Тому вже не довго нажить ся.

Маня закінчила зворушеним голосом. Кароль склонив голову і зітхнув. Згодом поглянув на сестру глибоким як море зором і сказав: — Любиш мене? Любиш! Я знаю. Не відповідай. Але — я не знаю, чому — завсїгди мені здаєть ся, що маю серце порожне і що єго цілий сьвіт не може виповнити.

В гущі на березу стояв помічник лісничого і прислухував ся співови. Протер рукою очи і заляв: — До чорта, Осипе, старий хлопе,

ске «Коло» радо сполучить ся з тими, що стремлять до спільної цілі.

— То Екцеленція хоче сполуки автономістів?

— Я стою при пересвідченню, яке висказував я нераз в «Колі», що законодавча і адміністративна децентралізація при узглядненню цілості держави і центрального парламенту була би для Австрії спасенною. Наколи би мусіло прийти до зміни конституції — чого собі не желяю — то така зміна повинна би випасти в дусі автономії країв. Але замах стану — се дуже небезпечна забавка. Замах стану належить до найнебезпечніших політичних експериментів. Теперішню конституцію можна би лише звільна змінити в автономічній дусі і то в законодавчій дорозі. На разі повинен всякий державний муж думати лише (?) про санацію парламенту.

— Під санацією розумієте усунення обструкції?

— Так. Але я не думаю, щоби в парламенті убивати всяку обструкцію. Се навіть діло неможливе. Поважна меншість може вести обструкцію при ухвалюванню поодиноких законів і сим змушувати більшість до компромісів. Обструкція однакож, що здержує ухвали парламенту в справах наглих і для держави безуслівно до певного часу потрібних — така обструкція неоправдана і веде до анархії.

— Якій справи уважаєте для держави konieczними, проти котрих не вільно би вести обструкцію?

— Приволене на побір рекрута і бюджет, відтак договори з посторонними державами. Палата може відказати правительству бюджет і повалити правительство, але се вільно зробити лише парламентарним більшістю. Наколи парламентарні меншости валять правительства, то на сім терпить вже сам парламентаризм.

— То Екцеленція рад би заострити регулямін?

— Зміна регуляміну потрібна, щоби удержати повагу парламенту. Теперішній регулямін безглуздий. Речинцеві предложеня треба охоронити перед обструкцією. Наколи парламент з речинцевим предложенем не упорав ся би до певного дня, тоді треба таке предложене прийняти або відкинути en bloc, а не проволікати его зрешеня. В такім случаю міг би президент зарядити голосоване над предложенем або в окремих саялах, або через письмненне завязане послів, щоби письмненно доручили ему своє так або ні з підписом. Якби в тім напрямі змінено регулямін, то ледви хотілось би послам вести обструкцію.

На сім скінчила ся розмова дописувателя Pester Lloyd-a з гр. В. Дідушицьким.

Позитивного не багато сказав пос. Дідушицький. Позитивним можна назвати лише его проєкт що-до зміни регуляміну в справі внесень, нетерпячих проволоки. Політична ситу-

таж не будеш плакати?! Алеж се дівча сльіває так, що в чоловіці могло би серце урвати ся.

По хвилі лодка причалила до берега, Кароль привязав її до стовпка і вийшов з сестрою на беріг. Споглянули еще раз на красний, тінею сповитий став і пустили ся берегом поточка назад.

Лісничий пішов за ними і кликнув: — Добрий вечір!

Маня оглянула ся і шепнула: — Се молодий лісничий.

Приставули і чекали на него. Він перескочив потік і йшов прямо до них через луку та вимахував малим, севим капелюхом з соичинним пером. — Добрий вечір, пане Свободо! Мое поважане, пані! Дякую за красний концерт.

Маня спаленіла, а Кароль подав ему руку. — Дякую, добрий вечір. Як ся маєте?

— Добре — от як лісничий! — сказав весело Добрак, блиснув очима і заложив капелюх на голову. Був з него хороший, рослий молодець, з каштановатим волосем та осмаленим лицем. Тримав ся прямо, як сьвічка. — Простіть, пані, що курю. Люлька, се моя жінка, без неї не можу жити.

(Далі буде.)

яція лишила ся темною і замотаною так твердо, як і передтим. Пос. Дідушицький не був в спроможности, сказати угорському дневникареви, що принесе з собою найблизша будучність і чи правительство носить ся з наміром замаху стану і зміни конституції? Гр. Дідушицький рад би лише бачити конституцію змінену в дусі своєї автономічної програми, але і в тім напрямі не посідає він ніякої певности. Реставрувати колишню правіцю боїть ся гр. Дідушицький з огляду, щоби не подразнити Німців, але притім боїть ся гр. Дідушицький і зізольованя польского «Коло», наколи би оно схотіло і на дальше витривати при політиці вольної руки. Така політика могла би зблизити Німців до Чехів, а Поляків лишити зовсім на боці.

Гр. Дідушицький мав при тім всім на оці лише санацію парламенту, а забув зовсім на санацію Австрії, хоч всім нам докладно звісно, що лише через справедливе унормоване національних відносин в поодиноких краях омішанім населеню центральній парламент зміг би відзискати рівновагу. Гр. Дідушицький говорив — коротко кажучи — лише з польского становища. Язикової справи не диткнув ся, бо она нелюба ему з огляду на Русинів. Він рад би єї позбути ся з центрального парламенту, щоби Поляки могли удержати ся в посіданю всего того, що їм подав колись протиконституційно 1869. рік. Кокетуючи з лівцею, гр. Дідушицький не згадав в своїй розмові з угорским дневникарем ні про справу ческу, ні про справу полудневих Славян. На становище австрійске він не взіс ся і дпятого і не був в спроможности роз'яснити хаотичну ситуацію, в якій найшла ся Австрія лише по причині непорішеного національного питаня.

Мир чи війна?

Яка задача припаде спішачому до Китаю начальному вождови, гр. Вальдерзе: миротворна чи воєнна? Німецький цїсар, працюючи его говорив лише о прапорах, о булаві, о бовних рядах і проливі крові. І всі держави дали свою апробату на заіменоване начального вождя союзних війск та зложили спільний штаб зі своїх відпоручників офіцірів. Але заким ще се начальство міжнародної експедиції прибуло до Китаю на місце свого призначеня, вже підносять ся поважні голоси за покінченем безцільної, варварскої різні на дальшій Сході, прийнятем прошеня китайского правительства о заклоченє мира.

Поки що заведено в Пекіні тимчасовий війсковий заряд, але в німецьких політичних куриях старають ся доказати доконечність міжнародної комісії для адміністративного заряду цілого Китаю. Якби виглядав сей заряд після німецьких інтенцій, довідуємо ся з Kreuz-Zeitung, яка доносить, що в Китаю має бути утворене кондомініум держав, подібне до того, яке під політичним і фінансовим зглядом існує в Туреччині, а під фінансовим лише в Греції і Египті. Кондомініум в Китаю має бути ще повніише. Репрезентанти держав будуть творити в Пекіні рід правительства, котре в важніиших справах буде мати рішачий вплив. Для надзору над цілою адміністрацією, а спеціально над фінансами, будуть іменовані фахові комісарі держав. Воєнні кошти, які Китай буде мусів заплатити, будуть здасть покриті позичкою, за котру заручать держави.

Замість сего односторонного накидуваня внутрішнього устрою китайської державі приклонюють ся Америка і Росія до мирного поладженя конфлікту з китайским правительством. З Вашингтону доносять вчерашні дневники, як голосять льондонські телеграми, що правительство Сполучених Держав, після двох довгих засідань кабінету, рішило вислати до держав формальну просьбу, щоби заклочити мир з Китаєм. Після иньшої вісти з Вашингтону Америка рішила вже навіть навязати мирові переговори з Лігунгчаном. В тій акції підпирають Америку Росія і Японія. Англія не хоче еще вязати ся, а Німеччина, Італія і Австро-Угорщина рішучо відмовили участи в переговорах.

З Петербурга доносять, що Росія уважає свою участь в увільненю послів в Пекіні закінченем теперішньої акції в Китаю і не гадає дальше ангажувати ся. Держави будуть о тім уря-

дово повідомлені. В Льондоні кружать вісти, що Росія навязує потайки мирові переговори з Китаєм, а Сполучені Держави північної Америки мали повідомити своїх дипломатичних представителів за границею, що держави готові цофнути союзні війська з Пекіну і призволити китайскому, цїсарскому дворови на поворот до Пекіну в цілі уможливленя мирових переговорів. Російска нота, видана в сій справі, домагає ся, щоби цїсарєва-регентка і цїсар дали запоруку, що китайске правительство готове запобічи дальшому ширеню забурень та не допустити в будучности до подібрих случаїв.

Як чорні нігри.

(Вісти з Америки).

Часом здаєсь мені, що ми не прийшли на вільну землю із старої Європи, а з Алябами. Так стосунки до себе суть подібні. Як ми в старім краю з Поляками, Мадярами і иньшими боремось, так в Алябамі борють ся чорні люди з білими. Як в краю нашім Русини стоять за ширшими правами виборчими, за своїми школами, за ліпшим дороговим законом, так самостоятя за тим всім і нігри в Алябамі. І так, як нас, їх біда гонить з панських ланів під шапю і у майни, щоби еще гірше бідувати.

Однак, хоть, як се все ясне, ми того не завважуємо. Ми знаємо, що наш нарід з біди прийшов в Америку, та нам чомусь видить ся, що ему ту не все ліпше. Ми бачимо, як наші люде собі мешкають і здаєсь нам, що они дуже багатші. Ми дивимо ся, як они убирають ся і ми разом з народом думаємо, що нарід на панів вийшов. Правда, убанє і ліпше помешканє чоловікови додає гідности і почутя незалежности, та коли та гідність і незалежність опираєсь на почутю правди, тоді о свободі та вільности не багато може бути мови.

Коли-б навіть можна було припустити, що люде зискали на Америці матеріально, то еще зовсім непевною є річею, що они зискали на своїй моральности та духовій натурі. А можна се вносити і з їх теперішнього життя і завятя. В чім они покладають найбільшу вартість? До чого они найбільше рвуть ся? Чи до книжок? Чи газет? Чи до мітингів? Чи до політики? Чи до церкви? Де їх можна найпевніише по роботі здібати і при чім? Я зовсім не помилюсь кажучи, що они по найбільшій часті сидять при пиві головами покивуючи. Широка, вільна Америка отвіралає їх очам, коли они вступили на єї землю, та сейчас таки на вступі затемнилось з тої хвилі, як пиво стало вірною дружиною, найбільшим наплатком, найсолодшим кумом.

Маючи такого приятеля, нарід крім своєї шапю та майнів не багато потребує. Він живе і дальше тим сільским поглядом, що чоловік робить, аби прожити. Сей погляд є противний всему поступові і виключає у наших людеїв всю духову натуру. На що пориватись до чого висшого, коли чоловік живе тільки для того, аби прожити? Не треба нічого і своєї сили тоді не треба напружувати. Такі погляди мають наші старші люде, які-ж можуть мати їх діти? Чи і они не мають нічого ліпшого знати і розуміти? Потроха най учать ся, кажуть наші люде, і дають до школи не довгий час, звичайно доти, доки бачать, що діти еще на них не можуть заробляти. Як же побачать, що їх вже можна дати до фабрики або до майнів, міцею їх випихають. Тому в нас тяжко йде кожда наука, всяка школа, всяка штука, як бачимо з того, що у нас заледво кілька драматичних товариств і два інкільні пана (Шамокін, Джерзи Сити).

Той сумний погляд, що чоловік робить тільки дпятого, аби прожити, відбиває ся еще на чім иньшим, іменно на роді занятя. Наші люде, як звісно, мають найгірші занятя. Як нігри на полудни, як они, так і ми, робимо там де треба тягарі носити, ладовати, копати, печи ся, стріляти. Як ми робимо coke ovens (кокові печи), так і они. Ми маємо Carneg-ого компанію, а они Tennessee Coal & Iron Company. Як ми маємо American Sugar Refining Company, так і они мають ту саму компанію (New Orleans). І так, як ми, они роблять по ярдах. І так само як нас, їх рабують компанічні штори. І як нас, їх ніхто не узнає за людеїв.

Але они підносять ся. В 1826 р. перший раз нігер перейшов висні школи. Перед 1863

кілька вітрів мало висіли школи; за останніх же десять літ коло 12 соток вітрів покінчило вищу науку.

А ми як вода стояча, котру навіть вітер боїть ся рухнути. Бо якби рухнув, почув би світ, яка она непридатна.

Павло Тимківич.

Боєри горою!

Війна в Трансвалі приносить щораз несподіванки цікавішої ся воєнними подіями опінії. Уже коли навіть найвірнійші прихильники боєрської справи на цілм світі попадають в сумнів про побіду їх хоробрости над англійською перевагою, то знов нова, світла побіда додає їм віри в боєрську справу.

Постідними часами не щастило ся Боерам, а кілька страт, які они понесли, роздули англійські телеграми до величини світлих побід, які спосібні вже ось-ось покінчити війну та привести Боєрів до загальної капітуляції. Найтяжшим ударом була капітуляція генерала Олівера, про яку доносить Робертс під д. 27. с. м.: Боєри ударили вчера з трех сторів на Вінбург, де стояв гарнізон Рендла, але генерали Гамільтон і Брус відкинули їх. Боєри мали великі страти, а Олівер з трема синами впав в наші руки. Рендль стратив більше як 30 людей. В Гарісміті піддало ся 169 Боєрів. Рівночасно прийшло до поважної розправи між обома головними ворожими арміями, між військами Робертса і Боти. Генерал Полекарев обсадив в суботу Бельфаст кілька кілометрів на схід від Мідельбурга. Дня 26. с. м. Робертс телеграфував з Бельфасту, що більшу часть тогож дня англійські війська були в огні на лінії 30 миль довгий. Булер і Френч поступали на перед, але Боєри уступаючи поволі ставили нашим військам завзятий опір, при чім послуговували ся трема арматами дуже великого калібру і сильною артилерією інших армат. Борба тревала аж до пізної ночі. Терен відповідає більше тактиці Боєрів, а невигідний для англійської кінноти. — Урядових донесень о результаті битви ще нема, але після приватних депеш, Боєри цофнули ся в безладній утечі.

Але найсумнішим були вісти, які принесли були льондонські телеграми про Девета, якого Англичани мали зовсім розбити і він лише з кільканадцятьма товаришами втік в неприступні гори. Тимчасом нинішня телеграма доносить з Капштату, що той сам Девет напав передвчеря на транспортний поїзд і здобув на ній звиш півтора мільона марок та 30.000 убрень, призначених для англійського війська. Се значить більше, як виграна велика битва, бо англійська армія власне терпить страшний недостаток в убраню і обуві. З Преторії доносять до Лондону, що в одній з останніх битв ранено генерала Лівлстон, а з міст полудневої Африки доносять, що війна знов починає прибирати поважний характер, бо всюди підносять ся Африкандери до оружноі борби. Жстокість англійського правління доливає тільки оливи до огню. Бюро Райтера доносить з Мазери, що кождей хвилі належить побоюватись громадого атаку на Ледібранд. Крігер і другі висіли урядники находять ся в Нельспрінт.

Новинки.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Андрія; рим.-кат. Ідія. — В неділю: гр.-кат. Самуїла; рим.-кат. Юста.

— **Вистава фантів дяківської льотерії.** Завтра в суботу 1. вересня яко в день вітвореня вистави фантів дяківської льотерії і предметів тежерішної нашої церковної штуки і індустрії, відправить ся в архикатедральній церкві св. Юра о 9. год. рано співана Служба Божя. Співати буде хор учеників дяківського архикатедрального інститута. Сама вистава вітворена буде точно о годині 12. в полудне. Вистава находить ся, як се оповіщено, в великій сали Народного Дому. Вистава буде доповнювати ся до 12. вересня включно. В днях 13. і 14. зготовлені будуть каталоги, а 15-го наступить торжественне вітворенє. Нам тепер вже заповідає ся вистава і добірною і богатою. Години, коли можна звиджувати виставу, і ціна вступу оповістять плякатами.

О. Таняківич.

— **Кандидати духовного стану з перемиської епархії,** що мають намір старати ся о приняті

до духовної семинарії у Львові, мають до дня 20. вересня включно внести свої подая за посередництвом деканальних урядів до єпископської консисторії і заосмотрити їх отсими, відповідно остемльованими, свідощтвами: 1) Метрика крещеня і миропомазаня; 2) всі свідощтва з народної школи, з гімназії і свідощтво зрілости; в случаю, коли би кандидат мав доповняти іспит зрілости, може лично предложити свідощтво зрілости пізійше; 3) свідощтво здоровля, виставлене повітовим або семинарицким лікарем з потвердженням, що кандидат фізично здібний до духовного стану; 4) свідощтво від ц. к. староства, що кандидат не належить до військової звязи, або що йому прислугує право увільнити ся; 5) свідощтво моральности; 6) свідощтво убожества, потвержене ц. к. староством. — Дня 28. вересня с. р. о 8. год. рано по вислуханю Служби Божой в катедральній церкві мають кандидати явити ся в великій сали духовної семинарії в Перемишли, щоби піддати ся іспитови.

— **Іменованє.** Управитель державної школи торговельної у Львові п. Антін Павловський іменованый директором сего заведеня.

— **Ще одна дефравдація.** В Делятині на почті викрито дефравдацію, якої допустив ся тамошний експедитор Винницький. Его увязнено, а комісія справджує рахунки.

— **Освітленє Львова.** Улиці: Коперника, Льва Сапїги, Словацкого, Крашевского і Шептицьких освітлено газовими лампами нової системи. — В центральной стації електричній уставляють машини динамо-електричні, які будуть могли витворити таку силу електрики, що вистанє для нових шляхів міського трамваю електричного, до освітленя середмістя і ще приватним сторонам можна винаняти 11 тисяч лампок. З сих 11.000 бере театр 3.600, а звиш 4.000 замовили вже торговлі, бюра і властители каменїць при улиці горішній Коперника, Словацкого, Сикстуській, 3. Мая, пл. Смольної, при ул. Ягайлоньській, Кароля Людвика, Гетманьській, Баторого і Галицькій. На всіх сих улицях закопано вже електричні дроти.

— **Курс для організаторів обовязкових сторожїх пожежних в сільських громадах,** відбудє ся коштом цішанівского відділу повітового в днях 17., 18. і 19. вересня. В курсї возьмуть участь також сторожи пожежні з Цішанова, Любачова і Олешиць.

— **Двоженство на рахунок брата.** Перед трибуналом кравого суду карного в Кракові відбула ся онодї розправа против Карла Фірлета о злочин подвійного суружя. Акт обжалованя представляє справу так: В Воли Забірській мешкала Марія, вдова по Вартоломею Старості, з котрою в січні 1874. р. повінчав ся о два літа молодший від неї Карло Фірлет. Фірлетова, як показало ся пізійше, брала на вихованє діти і душила їх на смерть. За се засуджено її на 16 літню вязницю. Фірлета, котрого обжаловано разом з женою, суд увільнив від вини, але засудив его за кривоприсягу на 6 місяців вязниці. Фірлетова, що мала в Забірові два морги ґрунту, пішла відсиджувати свою кару, а Фірлет по 6 місяцях осів сам на єї ґрунті. Соломаний вдовець написав раз до жени, називаючи єї «любовою Марусею», але опісля не відзивав ся. Незадовго він поїхав до Росії і освідчив ся там Юліяній Торбусівній з Бабиць та написав до парохіяльного уряду в Забірові о метрику свого брата Норберта Фірлета, нежонатого, котрий тоді також перебував в Росії. Метрику прислано, і Карло на рахунок свого брата повінчав ся з Торбусівною та замешкав з жінкою в Олькуши, де мав двоє дітей. Тимчасом Марія Фірлетова відсиділа кару і повернула до Забірова. Вправді доходили до неї вісти, що єї муж мав другий раз ожениги ся, але єї вісти притихли, а квінци одержала она вість, що Карло помер. В виду сего Фірлетова хотіла по раз третій вийти за муж і вже мала дати на заповіді, аж ту небіщика Карла увязнено в Забірові, де він приїхав по пашпорт. Прокураторя зарядила слідство і обжалувала его о злочин двоженства. Трибунал по короткій розправі, на якій Фірлет признав ся до вини, признав его винним закиненого ему злочина. Однак приймаючи як лагодячу обставину, що Фірлет мав оставати самітний через 16 літ жінчиної кары, засуджено его лише на 3 місяці тяжкої вязниці з постом що 14 день.

— **3 Петербурга** надходять вісти, що Победоносцев приготує проект нового закона правого. Після него не буде вільно редакторам і співробітникам замкненої правительством часописи основати новий орган, а в першій році не вільно їм буде навіть дописувати до иньших часописий. За зломанє сего закона дожидала би кара однорічної тюрми і 3-літнього Сибіру.

— **Обхід в честь ген. Бема.** Пятьдесятя літ мінає 10. грудня с. р. від смерти генерала Бема. Мадярські дзєвники доносять, що в Сімогороді роблять великі приготования, щоби величаво почтити памятник день смерти геройского вождя.

— **Як виховують ся царські діти?** Часопись «Задшевленное Слово» подає опис виховуваня ді-

тий царя Николая II., великих княгинь Ольги, Татїяни і Марії. Цілий день переходить їм на забавах, грах, причім полишає ся їм цілковиту свободу. Цінних забававок царські діти не мають. Цариця Александра Федорівна, котра не любить жадної виставности, видає строгий наказ, щоби в діти впоювати замилованє до простоти. Дорогоцінні забавки, котрі подарувала дітям королева Вікторія, дають їм лише в великі дні святочні, а в будних днях забавляють ся звичайними пилками, обручами і цвїтами. Царська пара відвідує щоденно діточу кімнату, а цариця бере участь в забавах діточих. Часом дозвалає ся дітям відвідати царя в єго кімнатах, а се справляє їм велику утіху. В фізичнім вихованю дітей тримають ся системи англійської, котра опирає ся на загартованю тіла. Великі княгині носять літом і зимою прості білі суконки і короткі панчошки. В діточій кімнатї теплота не перевишає ніколи 14 степенів R. і щоденно виїздять діти на проїзд. Найстарша княгиня Ольга, котра має тежер 6-тий рік, кажує великий талант до музики. Цілий рік перебувають діти в Царській Селі, де їх дуже часто можна в городі побачити. Великі княгині виїзджають часом на прохід на виученім ослику, до котрого оказує велике привязанє.

— **Моральний валець.** В Лондоні відбув ся недавно зїзд американських і англійських танцамайстрів, на якім порішено, що валець є неприличним танцюм. (Се відкрите не є нове, бо ще Байрон висказав те саме в своїм творі «Валець»). Щоби зарадити сему лиху, видумано новий валець моральний. Его буде ся гуляти в той спосіб: Муштина подає жєнщині ліву руку, она кладе на ній свою праву, котру муштина сильно держить. Опісля жєнщина згинає руку і оперє на локоть танцюриста, а сєй держить єї легко в поясі пальцами правої руки. Ліва рука жєнщини не буде вже лежати на рамени муштини. Такого вальця будуть гуляти в найближнім карнавалі в Америці і Англії. Чи у нас також, то покаже ся.

Телеграми.

Відень, 31. серпня. Переговори др. Кербера з провідниками сторонництва вже розпочали ся. Нині збирає ся тут виконуючий комітет чєских послів до Ради державної.

Відень, 31. серпня. Wiener Zeitung оголошує: Цісар уділив санкції ухваленому галицким соймом проекту в справі греблі над Вислою між Краковом а російською границею.

Відень, 31. серпня. Wiener Ztg. оголошує наданє гідности тайних радників міністрам: др. Кальови, гр. Гюванельому і др. Пентакови.

Гласгоф, 31. серпня. Повідомлено урядово, що проявила ся чума; під лікарською опікою остає 11 зачумлених осіб.

Рим, 31. серпня. Правительство зажадає від Англії виданя гершта заговору против бл. п. короля Гумберта, анархіста гр. Малагесті. Здаєсь, що Англія не відмовить виданя.

Царгород, 31. жовтня. Мисії всіх держав крім румуньської прибули вчера в ціли зложеня султанови желань з нагоди ювілея. На двірци привітала їх спеціальні делегати султана.

Царгород, 31. серпня. Винаймлений російським правительством пароход австро-угорского Льюйда «Марія Тереса» перешли вчеря Босфор з відділами російських війск, призначених до Китаю.

Петербург, 31. серпня. Коломна генерала Рененкампа прибула д. 26. с. м. до Ньюїанг-чав, віддаленого 70 верст від Чічікар.

Льондон, 31. серпня. Daily Telegr. доносить з Шангаю, що Китайці понесли дня 23. с. м. коло Чшу великий погром. В битві згинув один з князів Туанів і 1500 Китайців. Решту китайского війська Японці прогнали з провинції Чілі.

Рим, 31. серпня. Агенция Стефані-ого доносить з Таку, що італійська експедиция прибула там вчеря.

Льондон, 31. серпня. Daily Mail потверджує, що лорд Вомсель уступить 31. жовтня зі stanowiska генераліссімуса англійської армії, а его місце займе лорд Робертс.

Берлин, 31. серпня. Berl. N. Nachr. доносять, що цар приняв лише д-ра Лейдса, як акредитованого при петербургским дворі посла, а не депутацию боєрську. Тим самим неутральність Росії не стане нічим нарушеною.

Гага, 31. серпня. Боєрска депутация прибула сюда вчеря вечером.

Медіолян, 31. серпня. Брєші виїс рекуре від вироку до найвисшого касаційного трибуналу в Римі.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6-10	з	Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6-25	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
6-20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		1-53	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
6-46	з	Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк		2-08	до	Сокаля, Рави рускої дв. Підзамче	
7-45	з	Янова		6-35	до	Станиславова, Підвисокого, Потутор	
7-40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8-30	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
8-00		на дв. головний		2-55	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
8-05	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9-09	до	Янова	
8-15	з	Сокаля, Рави рускої		9-15	до	Підволочиск, Бродів, Гусятини дв. Підз.	
1-35	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9-25	до	Янова	
11-45	з	Ярослава і Любачова		9-42	до	Чернівців, Станиславова	
11-55	зі	Станиславова (Кересмезе, Потутор)		2-55	до	Сокаля, Белця, Рави рускої і Любачова	
12-55	з	Янова		10-20	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
1-15	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		1-25	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
3-14	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		2-15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
2-20	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3-05	до	Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
2-35	з	Кракова		3-15	до	Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.	
5-40	з	Кракова		3-26	до	Ряшева, Хирова, Любачова	
5-45	з	Чернівців, Іцкан					
1-45	з	Сокаля, Белця і Любачова					
6-00	з	Сокаля, Белця і Любачова					
Ніч				Ніч			
7-24	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		6-10	до	Станиславова	
8-28	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6-13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
8-50	з	Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.		12-40	6-30	до	Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
9-23	з	Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6-50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
8-40	з	Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7-10	до	Тернополя дворець головний	
2-31	з	Чернівців, Букарешту, Гусятини, Потутор		7-33	до	дворець Підзамче	
12-20	з	Лавочного (Пешту) Хирова		7-25	до	Сокаля і Рави рускої	
10-00	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7-48	до	Брухович (13. мая до 16. в. в нед. і св.)	
10-15	з	Янова		9-12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня	
10-12	з	Чернівців і Іцкан		2-51	10-40	до	Кракова, Відня, Варшави
10-30	з	Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.		10-50	до	Підволочиск, Бродів дв. голов. й	
12-05	з	Підволочиск на дворець Підзамче		11-00	до	Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
3-12	з	Кракова, Відня, Берліна, Самбора		11-25	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.	
3-35	з	Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.		4-15	до	Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
				4-45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Погода нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переховання папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

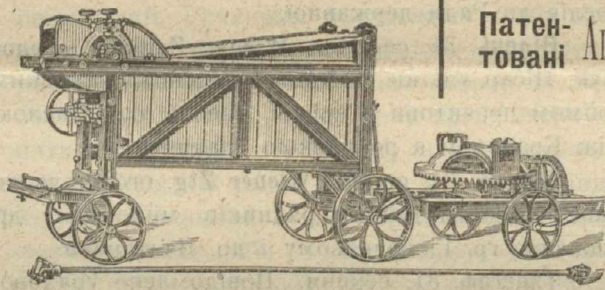
Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 85 кр. а в річ-но, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим ваглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніш зарядження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Признані за найлучші

Сталеві плуги 1-, 2-, 3-, 4-скібові
до лук та моху складові і діагональні.
Валки Обручкові, гладкі і сталеві

СІВАРКИ „AGRICOLA“
Косярки до трав, конюшини і збіжжя, граблі до громадження сіна і збіжжя і перевертачі до сіна.

Патентовані Апарати Діппа до оводів, ярин і т. п.

Праси до вин і оводів, ярин і т. д.
Млинки на овочі і ягоди.
Машини до толочення винограду.

Патентовані „Молотільні“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 коний.

Самодільні патентовані сикавки „Сифонія“ до нищення мшиць на винограді, ріпаку та земної блошки.

Кітлові печі до переносення.
Парові машинки до папі.
Найновіші млинки до чищення збіжжя.

Січкарні системи Гексла. Млинки до шротованя, та до краєння бураків.

Ручні праси до сіна та соломи постійні і до переносення

як також всякі пнші господарські машини.

виконують і доставляють після найновішої системи

PH. MAUFARTH & Co.

ц. к. уприв. фабрика машин рільн., відливарня заліза і парова кузня.
у Відня, III. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робітників.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями на всіх більших виставах.

Вичерпуючі каталогі і численні письма з признанем — даром.

5-8

Заступці і відпродавці пожадані.

КОНЦЕСІОНОВАНА ЧЕРЕЗ Ц. К. НАМІСНИЦТВО

Агенция газет і оголошень

Антонія І. Голендера

у ЛЬВОВІ, при улици СИКСТУСЬКІЙ ч. 2.

приймає пренумерату місячну і квартальну на всі часописи, які виходять в краю і за границею в язичі рускім, польськім, німецькім, французськім і т. д. по оригінальних цнах.

ПРОДАЖ ПООДИНОКИХ ЧИСЕЛ.

Приймає оголошеня (інсерати) до всіх часописей обчислюючи їх як найдешевше.

Бюро отворене від 7. години рано до 9. вечером.

Видає і відповідає за редакцію Стефан Кульчицкий.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЬ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити ще полісу життєву; обезпечитись можна через «Дністерь» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вклади до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 %.

Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністерь».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністерь».

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

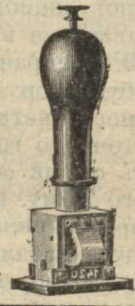
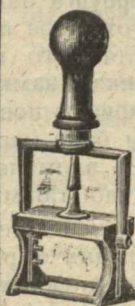
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вп. Міколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянні з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камініях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шаблони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

З друкарні В. А. Шийковского.